

VALSTS ATBALSTA NOSACĪJUMI (ATBALSTS KOMERCĀRĪBAI, *ALTMARK*)

2011.gada 15.decembrī

ieguldījums Tavā nākotnē!

KAS IR VALSTS ATBALSTS

Valsts atbalsts - finansiāla palīdzība, ko tieši vai pastarpināti sniedz no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības līdzekļiem

- Lai finansiālo palīdzību komercdarbības veicināšanai uzskatītu par atbalstu, tai jāatbilst visām šādām pazīmēm:
- 1) finansiālo palīdzību tieši vai pastarpināti sniedz no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības līdzekļiem;
- 2) komercsabiedrība, kas saņēmusi finansiālo palīdzību, iegūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tā nevarētu iegūt, ja atbalsts netiktu sniegts;
- 3) finansiālā palīdzība neattiecas uz visām komercsabiedrībām vienādi, bet ir paredzēta komercsabiedrībām atkarībā no to lieluma, darbības veida vai atrašanās vietas, kā arī citiem diferencējošiem kritērijiem vai arī ir paredzēta tikai konkrētai komercsabiedrībai;
- 4) finansiālā palīdzība ietekmē konkurenci Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

VALSTS ATBALSTA SNIEDZĒJS

Valsts vai pašvaldības institūcija vai tās pilnvarota juridiskā persona, kas pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu vai kas ir atbildīga par atbalsta programmas normu izstrādi vai atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta piemērošanu.

VALSTS ATBALSTA SNIEGŠANAS VEIDS

Tiešie maksājumi no valsts vai pašvaldības budžeta, nodokļu vai sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu jomā veiktie pasākumi, valsts vai pašvaldības galvojums, kredītu procentu likmju subsidēšana, utt.

Svarīgi! ES fondu projekts arī var būt uzskatīts par valsts atbalsta veidu!

KOMERCDARBĪBAS ATBALSTA KONTROLES LIKUMS

- Likuma normas attiecas uz komercsabiedrībām, kā arī jebkuru juridisko vai fizisko personu, kura veic vai gatavojas veikt komercdarbību, neatkarīgi no tās īpašuma formas un darbības veida.
- Likuma normas neattiecas uz gadījumiem, kad atbalsts plānots vai tiek sniegts darbībām ar lauksaimniecības produktiem, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 1.pielikumā, ar zivsaimniecības produktiem, kā arī mežsaimniecībai, izņemot likumā noteiktos gadījumus.

FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA, KAS NAV UZSKATĀMA PAR ATBALSTU

- Atlīdzības maksājums par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu nav uzskatāms par atbalstu, ja ievēro visus turpmāk minētos nosacījumus:
- sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas pienākums ir noteikts normatīvajā vai administratīvajā aktā vai līgumā;
- atlīdzības maksājuma apmēra aprēķināšanas parametri noteikti iepriekš, ievērojot objektivitāti un pārskatāmību;
- atlīdzības maksājuma apmērs nepārsniedz izmaksas, kas rodas, pildot ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu saistītos pienākumus;
- komercsabiedrība, kurai uzdots sniegt sabiedrisko pakalpojumu, ir izraudzīta saskaņā ar publiskā iepirkuma procedūru. Ja nav veikta publiskā iepirkuma procedūra, atlīdzības maksājuma apmēru aprēķina, pamatojoties uz tādu izmaksu analīzi, kādas būtu radušās citai komercsabiedrībai, kas veic tādu pašu vai līdzīgu darbību tādos pašos vai līdzīgos apstākļos.

KOMPENSĀCIJAS MAKSĀJUMS SABIEDRISKO PAKALPOJUMU SNIEDZĒJAM

Kompensācijas summa nedrīkst būt lielāka par summu, kas nepieciešama, lai segtu izmaksas, kas rodas pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumu. Kompensācijas summā iekļauj visas valsts piešķirtās vai ar jebkāda veida valsts līdzekļiem sniegtās priekšrocības. Jebkurā gadījumā kompensācija ir jāizmanto tikai attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai.

Ja uzņēmums sniedz sabiedriskos pakalpojumus un veic citu komercdarbību, tad uzņēmuma iekšējā uzskaitē atsevišķi jāuzrāda izmaksas un ieņēmumi, kas saistīti ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, **nodalot sabiedrisko pakalpojumu grāmatvedību no pārējās komercdarbības grāmatvedības.**

ATLĪDZĪBAS MAKSĀJUMI (ALTMARK)

Atlīdzības maksājumu par sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem var piešķirt, ja normatīvajā vai administratīvajā aktā vai līgumā, kas nosaka sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas pienākumu, ir noteikta:

- sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas pienākuma būtība un ilgums;
- sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs un pakalpojuma sniegšanas teritorija;
- komercsabiedrībai piešķirtu ekskluzīvu vai īpašu tiesību būtība;
- atlīdzības maksājuma aprēķināšanas, kontroles un pārskatīšanas kārtība;
- atlīdzības maksājuma pārmaksas novēršanas un atmaksāšanas kārtība.

ZIŅOJUMS EIROPAS KOMISIJAI

No iepriekšējas paziņošanas Eiropas Komisijai ir atbrīvots atbalsts atlīdzības maksājumu veidā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu:

- komercsabiedrībai, kuras gada apgrozījums pirms nodokļu samaksas visās darbības jomās kopumā divus pārskata gadus, pirms tai piešķirtas tiesības sniegt sabiedriskos pakalpojumus, ir mazāks par 100 miljoniem eiro ekvivalentu latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto iepriekšējā gada vidējo valūtas maiņas kursu un gada atlīdzība par minētajiem pakalpojumiem ir mazāka par 30 miljoniem eiro ekvivalentu latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto iepriekšējā gada vidējo valūtas maiņas kursu

ĪPAŠAS TIESĪBAS

īpašas tiesības — tiesības, ko valsts ar normatīvo vai administratīvo aktu vai līgumu ir piešķīrusi noteiktām komercsabiedrībām un kas konkrētā administratīvajā teritorijā:

- ierobežo komercsabiedrību skaitu līdz divām vai vairāk komercsabiedrībām, kurām ir atļauts sniegt kādus pakalpojumus vai veikt kādas darbības, neievērojot objektivitātes, proporcionalitātes un diskriminācijas aizlieguma kritērijus, vai
- izraugās, neievērojot objektivitātes, proporcionalitātes un diskriminācijas aizlieguma kritērijus, vairākas konkurējošas komercsabiedrības, kurām ir atļauts sniegt kādus pakalpojumus vai veikt kādas darbības, vai
- piešķir vienai vai vairākām komercsabiedrībām, neievērojot objektivitātes, proporcionalitātes un diskriminācijas aizlieguma kritērijus, priekšrocības, kas ievērojami ietekmē kādas citas komercsabiedrības iespējas sniegt to pašu pakalpojumu vai veikt to pašu darbību tajā pašā administratīvajā teritorijā ar vienlīdzīgiem nosacījumiem

KONTROLE

Visi atbalsta sniedzēji, kas veic atlīdzības maksājumus par sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, arī tad, ja to atbalstītie pasākumi ir atbrīvoti no iepriekšējās pieteikšanas Eiropas Komisijai, katru gadu līdz 1.aprīlim Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniedz Finanšu ministrijai:

- informāciju par sabiedriskā pakalpojuma sniedzēja gada neto apgrozījumu un atlīdzības maksājumu apmēru;
- informāciju par jebkādām izmaiņām sabiedrisko pakalpojumu organizēšanā.

Atbalsta sniedzējs 10 gadus glabā visus dokumentus, kas pierāda, ka piešķirtie atlīdzības maksājumi par sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem atbilst likuma nosacījumiem.

PAPILDUS INFORMĀCIJA

Vadlīnijas aktivitātes ietvaros iesniegto projektu iesniegumu vērtētājiem par projekta iesnieguma pielikumā pievienotajā pārvaldes lēmumā, pārvaldes līgumā vai pakalpojumu (sabiedrisko pakalpojumu) līgumā iekļauto nosacījumu atbilstības vērtēšanu normatīvajos aktos sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem noteiktajām prasībām.

[http://www.varam.gov.lv/lat/finansu_instrumenti/koh
ez/?doc=6400](http://www.varam.gov.lv/lat/finansu_instrumenti/koh
ez/?doc=6400)